

Nr 298.

Av herr **Holmström** m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till arbetstidslag för detaljhandeln, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 349 med förslag till bland annat ny butiksstängningslag har föreslagits, att frågor om lagens tillämpningsområde skola upptagas till prövning av en central myndighet, arbetsrådet. Enligt 3 § i lagförslaget skall nämligen arbetsrådet på därom framställd begäran avgöra, huruvida lagen äger tillämpning å viss försäljning eller visst öppet-hållande av butik, ävensom i andra spörsmål rörande lagens tillämpning avgiva utlåtanden. I propositionen föreslås, att arbetsrådet skall få en särskild sammansättning vid behandlingen av sådana frågor. Reglerna härom återfinnas i lagförslagets 13 §. Enligt denna skall vid handläggning av ärenden enligt butiksstängningslagen av Konungen utses två med förhållandena inom lagens tillämpningsområde förtrogna ledamöter, av vilka en skall utses bland personer, föreslagna av de svenska arbetsgivareföreningarnas förtroenderåd, och en skall utses av landsorganisationen i Sverige.

Mot förslaget att arbetsrådet skall ta befattning med frågor rörande lagens tillämpningsområde ha vi ingenting att erinra. Vi finna det dock egendomligt, att en av de ledamöter i arbetsrådet, som skola representera den speciella sakkunskapen på butiksstängningslagens område, skulle utses efter förslag av arbetsgivarsammanslutningar. Så vitt vi kunna finna kommer nämligen arbetsrådet vid prövningen av frågor enligt den nya butiksstängningslagen icke att ta någon som helst befattning med spörsmål, som beröra förhållanden mellan arbetsgivare och arbetare. Undersöker man vilka frågor, som arbetsrådet får att bedöma, finner man, att det gäller tolkningen av begreppen butik, detaljhandel, yrkesmässig försäljning m. m. enligt 1 § samt tolkning av de olika bestämmelserna i 2 §, som stadgar undantag från lagen av vissa slag av försäljning eller öppet-hållande. Det är alltså här fråga om former för försäljning, varusortering etc., som beröra näringsidkaren i hans egenskap av köpman, men icke om sådana omständigheter, som ha avseende på hans egenskap av arbetsgivare. Det må i förbigående framhållas, att reglerna i butiksstängningslagen givetvis skola tillämpas även för det fall att näringsidkare icke har några anställda och till följd härav icke framstår som arbetsgivare. Det är därför enligt vår mening uppenbart, att den speciella sakkunskap på detaljhandeln område, som det här är fråga om, bör tillföras arbetsrådet i den formen, att en ledamot utses efter förslag från köpmannaorganisation och icke från arbetsgivarsammanslutning.

Den centrala organisationen på den enskilda detaljhandelns område är Sveriges Köpmannaförbund, som omspannar hela landet och för närvarande räknar omkring 22,000 medlemmar, fördelade på 28 läns- eller distriktsförbund samt på 440 lokala köpmannaföreningar. I Sveriges Köpmannaförbunds styrelse och arbetsutskott äro följande riksbranschorganisationer inom detaljhandeln representerade nämligen: Sveriges Speceri- & Livsmedelshandlareförening, Sveriges Beklädnads- & Manufakturhandlareförening, Centralstyrelsen för Sveriges Järnhandlareföreningar, Svenska Bokhandlareföreningen, Svenska Pappershandlareföreningen, Sveriges Charkuteri- och Slakteriidkares Riksförbund, Sveriges Glas- & Porslinshandlareförbund, Sveriges Möbelhandlarnas Centralförbund, Sveriges Skohandlarförbund samt Tobakshandlarnas Riksförbund. Sveriges Köpmannaförbund torde sålunda i högre grad än någon annan riksorganisation företräda butikshandeln och därmed framför andra organisationer representera den speciella sakkunskapen på butiksstängningslagens område. Det har också alltid ansetts ligga i sakens natur, att vid utredningar av olika slag, som berört detaljhandelns yrkesfrågor, den enskilda handelns intressen företräts genom Köpmannaförbundet. Sålunda var — för att taga ett par exempel — Köpmannaförbundet representerat i den kommitté, arbetstidsutredningen angående affärs- och kontorsanställda, som avlämnade förslag till nu gällande butiksstängningslag, och i den kommitté, 1941 års arbetstids- och butiksstängningssakkunniga, som avgav det betänkande, som ligger till grund för Kungl. Maj:ts förvarande proposition. Vi anse det därför naturligt, att den enskilda detaljhandelns centrala yrkesorganisation blir satt i tillfälle att avgiva förslag till ledamot i arbetsrådet vid handläggningen av frågor angående butiksstängningslagen. Såsom Kungl. Maj:ts lagförslag är formulerat låter detta icke sig göra, eftersom Sveriges Köpmannaförbund icke är medlem av och ej heller kan vinna inträde i den speciella sammanslutning av arbetsgivareföreningar, som arbetsgivareföreningarnas förtroenderåd utgör.

Med stöd av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att 13 § i första stycket butiksstängningslagen får följande lydelse:

För tjänstgöring i arbetsrådet vid handläggning av ärenden, som avses i denna lag, utser Konungen för viss tid två med förhållandena inom lagens tillämpningsområde förtrogna ledamöter. En ledamot skall utses bland personer, föreslagna av Sveriges Köpmannaförbund, och vid tjänstgöring i arbetsrådet ersätta en av dess ledamöter, som utsetts efter förslag av arbetsgivarsammanslutningar; en ledamot skall utses bland personer, föreslagna av landsorganisationen i Sverige, samt vid tjänstgöring i arbetsrådet ersätta en av

dess ledamöter, som utsetts efter förslag av arbetarsamman-
slutningar. För var och en av ledamöterna utses i enahanda
ordning minst två suppleanter.

Stockholm i juni 1942.

Nils Holmström.

John Björck.

Torsten Ström.